

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	Ψυχολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ 3504	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινοτική Ψυχολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και βιωματικές ασκήσεις, Αναστοχασμός, Παρατήρηση στο πεδίο και ερευνητικός σχεδιασμός		3	4
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου (Επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κοινωνική Ψυχολογία Ι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=4571		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις σχετικά με την ιστορία και τις θεωρίες της Κοινοτικής Ψυχολογίας. Η Κοινοτική Ψυχολογία είναι ο κλάδος της Ψυχολογίας που επιδιώκει να κατανοήσει και να ερμηνεύσει τις πολύπλοκες αλληλεπιδράσεις ατόμου-περιβάλλοντος, προκειμένου να επιφέρει κοινωνική αλλαγή, ιδίως για όσους έχουν περιορισμένους πόρους και ευκαιρίες. Η Κοινοτική Ψυχολογία εστιάζει στη-συλλογική ευημερία και πραγματεύεται ζητήματα, όπως η αξιοποίηση της ψυχολογίας για την προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης καθώς και το φάσμα των ποικίλων επιδράσεων (ψυχολογικών, οικονομικο-κοινωνικών, πολιτικών, πολιτιστικών, περιβαλλοντικών, επιστημικών, τοπικών και παγκόσμιων), οι οποίες επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των ατόμων, των κοινοτήτων και της ευρύτερης κοινωνίας. Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/-τριες θα μπορούν να: κατανοούν τις θεωρίες της Κοινοτικής Ψυχολογίας, τις μεθόδους, τις αρχές, τις εμπειρικές βάσεις και τη συνεισφορά της στην ευημερία των ανθρώπων,

2. διερευνούν πώς ορίζονται τα προβλήματα και πώς αυτοί οι ορισμοί καθοδηγούν (ή περιορίζουν) τον τρόπο με τον οποίο τίθενται τα ζητήματα,
3. διερευνούν τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και του περιβάλλοντός τους και να σκέφτονται τρόπους βελτίωσης αυτών των σχέσεων,
4. ερευνούν πώς η δύναμη, η φωνή, η επιρροή μπορούν να επηρεάσουν τον ορισμό του προβλήματος, την έρευνα και τη δράση, προκειμένου να εστιάσουν σε ορισμένες οπτικές και να αποκλείσουν άλλες,
5. αναγνωρίζουν τις πιθανές επιρροές περιβαλλοντικών, κοινωνικο-πολιτιστικών και κοινωνικών παραγόντων στην ψυχολογική και κοινοτική ευημερία,
6. αναγνωρίζουν στρατηγικές κοινωνικής αλλαγής σε ατομικό, μικρο-ομαδικό, οργανωσιακό, κοινοτικό και κοινωνικό επίπεδο ανάλυσης,
7. εξηγούν τα καινοτόμα προγράμματα και τις πρακτικές που αφορούν στην πρόληψη προβλημάτων, την προώθηση της ευημερίας και την ενδυνάμωση των κοινοτήτων,
8. κατανοούν πως εφαρμόζονται οι στρατηγικές αξιολόγησης, για να εκτιμούν την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών παρέμβασης (π.χ. πρόληψη, προώθηση, κοινωνική αλλαγή) και
9. εφαρμόζουν τις οπτικές της Κοινοτικής Ψυχολογίας για να κατανοούν και να θέτουν κοινωνικά ζητήματα στις κοινότητες όπου ζουν, ως πολίτες, ως εθελοντές ή ως εργαζόμενοι σε κοινωνικές υπηρεσίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο/η πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση θεωρητικών δεδομένων και πληροφοριών
- Πολιτισμικές δεξιότητες: μετριοφροσύνη, ευαισθησία, δεκτικότητα και πολιτισμική επάρκεια και ταπεινότητα
- Κατανόηση των πολλών διαστάσεων της ανθρώπινης ποικιλομορφίας, της ανισότητας και της δύναμης καθώς και προβληματισμός για τον τρόπο με τον οποίο η κλινική κοινοτική πρακτική και η έρευνα μπορούν να ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες διαφορετικών ομάδων ατόμων
- Κριτικός στοχασμός σε κείμενα και βιωματικές ασκήσεις: οι φοιτητές/-τριες θα αποκτήσουν τα εννοιολογικά εργαλεία και την εμπειρία για να αναστοχαστούν κριτικά όσον αφορά στις παραδοχές και τις προηγούμενες εμπειρίες τους, καθώς αυτές μπορεί να σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο κατανοούν τις κοινοτικές προκλήσεις
- Κατανόηση των ηθικών αρχών κατά τη διεξαγωγή της έρευνας και της εργασίας στην κοινότητα
- Σχεδιασμός ερευνητικού πρωτοκόλλου
- Ομαδική και αυτόνομη επεξεργασία παρατηρήσεων που έχουν κάνει

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών:

(Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5])

Αυτό το μάθημα έχει στόχο να δώσει στους φοιτητές/-τριες μια εισαγωγή στον τομέα της κοινοτικής ψυχολογίας μέσω διαλέξεων, ασκήσεων και εστιασμένων εμπειριών. Προορίζεται, επίσης, να διευρύνει τις αντιλήψεις των φοιτητών/τριών σχετικά με ψυχολογικά προβλήματα και κοινωνικά ζητήματα και να παρέχει εναλλακτικούς τρόπους αντιμετώπισής τους.

Εβδομάδα 1^η Πλαίσιο της Κοινοτικής Ψυχολογίας: Ιστορία και αρχές

- ~ Αρχές και όραμα της Κοινοτικής Ψυχολογίας [1, 3, 5]

Εβδομάδα 2^η Θεμελιώδεις έννοιες και θεωρίες

- ~ Θεωρία της αίσθησης της κοινότητας, θεωρία του κοινωνικού κλίματος και θεωρία της ενδυνάμωσης.
- ~ Δύναμη, ενδυνάμωση, αποδυνάμωση [1, 3, 5]

Εβδομάδα 3^η Συστημική σκέψη: Οικολογία και πολυπλοκότητα σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο

- ~ Κοινότητα, δεσμοί και συμμετοχή [1, 2, 5]

Εβδομάδα 4^η Έρευνα και δράση για κοινωνική αλλαγή και ευημερία

- ~ Έρευνα με συμμετοχή της κοινότητας
- ~ Πλαισίωση της έρευνας με συμμετοχή της κοινότητας [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 5^η : Ο κύκλος της έρευνας [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 6^η: Παρεμβάσεις της Κοινοτικής Ψυχολογίας

- ~ Κοινωνικές παρεμβάσεις
- ~ Οργανωσιακές και κοινοτικές παρεμβάσεις [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 7^η Ζητήματα στα οποία εστιάζει η Κοινοτική Ψυχολογία

- ~ Παγκοσμιοποίηση, φτώχεια, κοινωνική δικαιοσύνη [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 8^η Ο τρόπος με τον οποίο μπορούν οι κοινοτικοί ψυχολόγοι να εργαστούν για την ισότητα των φύλων [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 9^η Ικανοτισμός, σωματική αναπηρία και διαβίωση στην κοινότητα [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 10^η Ψυχική δυσφορία και κοινότητα [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 11^η Ο ρατσισμός και οι εφαρμογές της κριτικής φυλετικής θεωρίας και της διαθεματικότητας στην κοινοτική ψυχολογία [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 12^η Ερευνά στην κοινότητα: παρατηρήσεις, εντοπισμός προβλημάτων και δυνάμεων και ερευνητικό σχέδιο [1, 2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 13^η : Συμπεράσματα, συλλογικός αναστοχασμός και ανατροφοδότηση [1, 2, 3, 4, 5]

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, elearn και βιντεοανάλυση		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου (ώρες)	ECTS
	Παραδόσεις Μαθήματος	39 ώρες	1.56
	Μελέτη και ημερολόγιο αναστοχασμού	20	0.80
	Άσκηση πεδίου:	40	1.60

εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	παρατήρηση και ερευνητικό σχέδιο Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	1. Συμμετοχή στις βιωματικές ασκήσεις και διάλογο κατά τη διάρκεια του μαθήματος και το αναστοχαστικό ημερολόγιο- στη συζήτηση στην τάξη, θα μιλήσουμε για τα ζητήματα που έχετε εντοπίσει από τα κείμενα που διαβάσατε ή/και από την παρατήρηση στην κοινότητα. Μη διστάσετε να διατυπώνετε ερωτήσεις σχετικά με την ορολογία, τις μεθόδους, τις θεωρίες, τις ιδέες που αναφέρονται στις εργασίες, καθώς αυτό μπορεί να διαμορφώσει τη βάση για συζήτηση και μάθηση. Αναστοχαστικό Ημερολόγιο-Απαιτούνται 4-5 παράγραφοι αναστοχασμού για το κάθε μάθημα. Οι κύριοι στόχοι αυτών των σύντομων αναστοχασμών είναι να διασφαλίσουν ότι μελετάτε τα κείμενα (υπευθυνότητα), κατανοείτε το υλικό (αφομοίωση) και προετοιμάζεστε για τη συζήτηση στην τάξη (παρουσίαση/επικοινωνία). Οι αναστοχασμοί σας θα πρέπει να εστιάζουν σε μια συγκεκριμένη ερώτηση ή σε ένα σύνολο ερωτήσεων που προκύπτουν από τη μελέτη των κειμένων κάθε εβδομάδας. (Η συμμετοχή και οι καταχωρήσεις στο ημερολόγιο αποτελούν το 40 % του βαθμού σας) 2. Ομαδική εργασία παρατήρησης και σχεδίαση έρευνας στην κοινότητα. Το ερευνητικό πρωτόκολλο απαιτεί τη συλλογή πληροφοριών από έναν οργανισμό ή έναν αριθμό οργανισμών που συμμετέχουν σε προσπάθειες κοινωνικής αλλαγής. Συγκεντρώστε πληροφορίες αναφορικά με τους στόχους του οργανισμού και τη φιλοσοφία αλλαγής σε ότι αφορά τη διαφορετικότητα, την ισότητα, την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και το ρατσισμού και την ένταξη. Η έρευνα σας θα πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της κοινοτικής ψυχολογίας για τη διαφορετικότητα, την ισότητα και την ένταξη θα πρέπει να επικεντρώνεται στην κατάργηση των συστημικών φραγμών, στην προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και στην ενίσχυση του αισθήματος του «ανήκειν» σε ένα συγκεκριμένο κοινοτικό πλαίσιο. Ομαδική εργασία (ομάδες 3-4 ατόμων) (60% του βαθμού σας). Η σαφήνεια και η ποιότητα της εννοιολογικής προσέγγισης, η εφαρμογή των αρχών της συστημικής σκέψης και η περιγραφή της μεθοδολογίας της ποιοτικής έρευνας θα αποτελέσουν τη βάση για τη βαθμολόγησης.		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ζήση, Α. (2013). *Κοινωνία, Κοινότητα και Ψυχική Υγεία*. Γ. Δαρδανός. ISBN: 9789600115864
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 32998901

Μαδιανός, Μ. Γ. (2023). *Πολιτισμός και ψυχική υγεία*. Καστανιώτης. Κωδικός ISBN: 9789600358971.

Στυλιανίδης, Σ., Πούλιος, Α, & συν. (2014). *Σύγχρονα θέματα κοινωνικής και κοινοτικής ψυχιατρικής*. Τόπος.

Kagan, C., Burton, M., Duckett, P., Lawthom, R., & Siddiquee, A. (2011). *Critical Community Psychology*. Wiley-Blackwell. <https://doi.org/10.4324/9780429431500>

Kloos, B., Hill, J., Thomas, E., Case, A.D., Scott, V.C., & Wandersman, A. (2020). *Community psychology: Linking individuals and communities* (4th ed.). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000207-000>

Riemer, M., Reich, S. M., Evans, S. D., Nelson, G. B., & Prilleltensky, I. (2020). *Community psychology: in pursuit of liberation and well-being* (3rd ed.). Macmillan International Higher Education Red Globe Press. Retrieved June 17 2023 from <https://public.ebookcentral.proquest.com/choice/publicfullrecord.aspx?p=6234673>.

Walker, C., Zoli, A., Zlotowitz, S. (2022). *The Palgrave Handbook of Innovative Community and Clinical Psychologies*. Springer Nature Switzerland: Palgrave Macmillan.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

American Journal of Community Psychology

Journal of Community and Applied Social Psychology

Journal of Community Psychology